

Parlamentul României
Senat

București, 31 octombrie 2018

OPINIE

referitoare la

propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului - COM (2018) 392 final; propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 - COM (2018) 393 final; propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizații comune a piețelor produselor agricole, a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate, a Regulamentului (UE) nr. 228/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii și a Regulamentului (UE) nr. 229/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee - COM (2018) 394 final.

Senatul României a examinat prezentele propuneri de Regulamente ale Parlamentului European și ale Consiliului conform Protocolului (nr.2) anexat Tratatului de la Lisabona.

Având în vedere rapoartele Comisiei pentru Afaceri Europene din 24 octombrie 2018, **plenul Senatului**, în ședința din data de 31 octombrie 2018, a hotărât următoarele:

1. Constată că prezentele propuneri de Regulamente ale Parlamentului European și ale Consiliului respectă principiile subsidiarității și proporționalității.
2. Notează că temeiul juridic al propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului - COM (2018) 392 final și al propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 - COM (2018) 393 final se bazează pe art. 42 și art. 43 alineatul (2) din TFUE.
3. Notează că temeiul juridic al propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei

organizări comune a piețelor produselor agricole, a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate, a Regulamentului (UE) nr. 228/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii și a Regulamentului (UE) nr. 229/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee - COM (2018) 394 final se bazează pe articolul 43 alineatul (2) din TFUE cu privire la modificările aduse Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 și articolul 114 din TFUE și articolul 118 primul alineat din TFUE cu privire la modificările aduse Regulamentelor (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 251/2014 și articolele 43 alineatul (2) și 349 cu privire la modificările aduse Regulamentului (UE) nr. 228/2013 și articolul 43 alineatul (2) cu privire la Regulamentul (UE) 229/2013.

4. Certifică validitatea formei juridice alese pentru prezentele propuneri de Regulamente ale Parlamentului European și ale Consiliului, aceea de Regulament.
5. În ceea ce privește propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului - COM (2018) 392 final consideră următoarele:
 - a. Reducerea bugetului agricol va afecta grav PAC, cea mai integrată politică europeană; în acest sens este de acord cu raportorul Parlamentului European pentru viitoarea PAC: *agricultorii nu trebuie să plătească nota de plată pentru BREXIT sau noi priorități europene;*
 - b. Va fi mult mai dificil pentru fermieri să facă mai mult pentru mediu cu fonduri mult reduse, mai ales în condițiile introducerii de noi cerințe, mai complexe, pentru fermieri; fermierii au deja venituri cu 40% mai reduse decât alte categorii sociale;
 - c. Este necesară aplicarea degresivității, cu posibilitatea orientării reducerilor către fermele mici și mijlocii, ca alternativă la aplicarea plafonării obligatorii și consideră viabilă plata alternativă la mecanismul de plafonare a plăților pentru fermele mari;
 - d. Plafonarea obligatorie a plăților directe va afecta grav fermele mari, care respectă standardele de mediu și care vor pierde în competitivitate în raport cu importurile din țările terțe;
 - e. Introducerea cofinanțării naționale va determina o concurență neloială între statele membre dar mai ales va mări decalajul între Est și Vest;
 - f. Scăderea bugetului pentru PAC este de neacceptat, având în vedere următoarele considerente:
 1. Contribuția fermierilor la bunurile publice;
 2. Cerințele minime din domeniul de ecocondiționalitate;
 3. Cerințele suplimentare pentru fermieri în domeniul climei și mediului;
 4. Contribuția agricultorilor la siguranța alimentară;
 5. Diferența între veniturile salariale din agricultură față de media salarială din alte domenii.
 - g. Este necesară o finanțare mai consistentă a cercetării și inovării pentru agricultură;
 - h. Cerințele minime obligatorii trebuie să fie stabilite de către statele membre, luând în considerare specificul național al țării și condițiile existente;

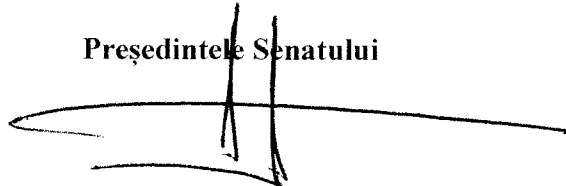
- i. Este necesar să se păstreze procentul minim obligatoriu de 30% pentru înverzire, prevăzut în actuala perioadă de programare, în ceea ce privește pragurile minime sau maxime;
- j. Procesul de proiectare, implementare și aprobare pentru Planurile strategice ar putea întârzia punerea în aplicare a măsurilor, în special la primirea plăților la beneficiari;
- k. Este necesară continuarea procesului de convergență externă a plăților directe la un nivel mai ridicat decât cel propus;
- l. Reducerea plăților directe (plafonarea), aplicarea acesteia trebuie generată în mod voluntar de către statele membre;
- m. Ar trebui regândită finanțarea sprijinului redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității și propune utilizarea unui anumit procent (de exemplu până la 20%) din plafonul național anual al plăților directe;
- n. Este necesară regândirea finanțării sprijinului redistributiv complementar pentru fermele mici și mijlocii în contextul în care aplicarea plafonării va deveni voluntară;
- o. Pentru sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri, sunt importante criteriile care ar trebui avute în vedere pentru stabilirea procentului de cel puțin 2% din propriile alocări pentru plățile directe pentru sprijinul complementar pentru venit tinerilor fermieri;
- p. Este necesară extinderea sprijinului și pentru tinerii deja instalați, în acest sens, obiectivul specific 6g (atragerea tinerilor fermieri și facilitarea dezvoltării întreprinderilor din zonele rurale) ar trebui extins prin includerea cuvântului "menținerea";
- q. Scăderea însemnată pentru dezvoltarea rurală cu 16% va avea ca efect adâncirea decalajelor între zonele rurale din diverse state membre;
- r. Pentru a aborda problemele specifice sectorului agricol și spațiului rural, instrumentele financiare ar trebui adaptate unui profil de risc ridicat, asociat deseori tinerilor fermieri, fermelor mici și zonelor defavorizate;
- s. Este necesară detalierea conceptului "culturi nealimentare, cu excepția arborilor, utilizate pentru producția de produse care au potențialul de a înlocui materialele fosile";
- t. Este necesară prevederea de alocări financiare suplimentare pentru culturile proteice;
- u. Ar trebui luată în calcul varianta ca pentru micii fermieri plata să fie acordată în funcție de numărul de hectare deținute precum și scutirea fermierilor mici de participare la sistemul de condiționalitate, având în vedere numărul mare de exploatații sub 5 ha, de peste 600 000 care exploatează numai 15% din suprafața potențial eligibilă declarată în cererile de sprijin;
- v. Este necesară includerea măsurilor naționale tranzitorii pentru plățile directe, având în vedere reducerea alocărilor din FEGA și în special pentru statele membre aflate în proces de convergență externă și reducerea plafonului la 10% a sprijinului cuplat, având drept consecință reducerea fondurilor alocate pentru fermele zootehnice (ANT);
- w. Ar trebui prevăzută constituirea unei rezerve și pentru statele membre care aplică sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității ca suma uniformă/ha (SAPS), având în vedere dinamica de creștere a suprafeței agricole declarate, față de anul de referință 2016;
- x. Condiționarea acordării plăților directe de îndeplinirea obiectivelor specifice, este excesivă;
- y. În ceea ce privește România, este necesară alinierea cuantumului mediu al plăților directe din România la nivelul cuantumului mediu din UE. Pentru statele membre, pentru care cuantumul mediu la ha, plăți directe, este sub

media UE-27, anvelopele (pachetele) financiare inițiale nu ar trebui să fie calculate prin reducerea cu 3,9% a plafonului din anul 2020. Suprafața din anul 2016, bază de calcul în mecanismul de convergență externă, nu este cea mai potrivită alegere, bazându-ne pe următoarele considerente:

1. Pentru perioada de programare 2014-2020, anul de referință a fost 2011, mai mic cu 3 ani față de 2014. Pentru programarea 2021-2027, ar trebui ca anul de referință să fie anul 2018, mult mai relevant față de tendințele în materie de declarații ale fermierilor;
 2. România înregistrează o creștere de aprox. 400 mii ha în 2018 față de 2016 și, pe cale de consecință, România pierde o alocare totală pe perioada 2021-2027 de cca 188 mil euro.
- z. În privința propunerilor pentru Pilonul II este necesar să se țină cont, în procesul de punere în practică a propunerilor, de principiile de simplificare și de dezideratul primordial de reducere a poverii administrative la nivelul implementării noii legislații europene. În ceea ce privește alocarea FEADR își exprimă preocuparea privind reducerea alocărilor pentru PAC, în special în ce privește Pilonul II – Dezvoltare Rurală precum și creșterea ratei naționale de cofinanțare privind Pilonul II, situație care ar putea conduce la grevarea bugetului național și crearea de dezechilibre suplimentare în detrimentul României.
6. În ceea ce privește propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 - COM (2018) 393 final consideră următoarele:
- a. Existența unei singure agenții de plăți (prin unificarea APIA cu AFIR) generează riscuri majore, aceasta nefiind doar o chestiune de schimbare de titulatură, organigramă, stat de funcții, siglă, site, etc. ci implică detalii legislative și procedurale deosebite;
 - b. Este necesar accesul agențiilor de plăți la baze de date cu proiecte ce au obținut finanțare nerambursabilă atât din cadrul PAC cât și din alte fonduri structurale și de investiții europene (fondurile ESI) sau instrumente ale Uniunii;
 - c. Pentru a se asigura un nivel al controalelor necesar pentru o gestionare eficientă a riscurilor, consideră necesar accesul la baze de date interconectate la nivel european;
 - d. Perioada de elaborare a raportului anual de performanță propus este prea scurtă, ținând cont de dificultatea în elaborarea acestuia, având în vedere faptul că acesta face referire la întregul Plan Strategic, inclusiv intervențiile aferente Pilonului I;
 - e. Este necesară menținerea actualei prevederi legate de dezangajarea automată a fondurilor neutilizate, respectiv N+3, care facilitează implementarea corespunzătoare a FEADR (Referință la termenii de dezangajare a fondurilor FEADR neutilizate).
7. În ceea ce privește propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole, a Regulamentului (UE) nr. 1151/2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare, a Regulamentului (UE) nr. 251/2014 privind definirea, descrierea, prezentarea, etichetarea și protejarea indicațiilor geografice ale produselor vitivinicole aromatizate, a Regulamentului (UE) nr. 228/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea regiunilor ultraperiferice ale Uniunii și a Regulamentului (UE) nr. 229/2013 privind măsurile specifice din domeniul agriculturii în favoarea insulelor mici din Marea Egee - COM (2018) 394 final consideră următoarele:

- a. Este necesară menținerea dispozițiilor legate de intervențiile sectoriale care au fost prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 – de ex. ajutorul pentru stocarea privată, intervenția publică, a măsurilor excepționale împotriva perturbării pieței, a măsurilor privind bolile animalelor și pierderea încrederii consumatorilor ca urmare a unor riscuri pentru sănătatea publică, a animalelor sau a plantelor, a măsurilor pentru rezolvarea unor probleme specifice;
- b. Sunt necesare reformulări conform împărțirii suprafețelor cultivate cu vița-de-vie pe regiuni viticole, conform arealelor cu tradiție ale României;
- c. Modificările ar trebui să conțină prevederi clare referitoare la perioada în care se înregistrează un produs, respectiv când Comisia finalizează procedurile de înregistrare (în privința sistemelor din domeniul calității produselor agricole și alimentare). Ar trebui să existe termene mai scurte și stricte, care să nu poată fi prelungite pe baza diferitelor motivații.

Președintele Senatului

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke with a loop on the left and two vertical strokes on the right.

p. Adrian ȚUȚUIANU